

ΟΙ ΠΕΡΙ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2011 ΚΑΙ 2021

Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 23

Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 01.06.2012.	Για την εφαρμογή του Κανονισμού 4 των περί Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμών του 2012 σχετικά με τα εθνικά σχέδια δράσης για τον καθορισμό των ποσοτικών και άλλων στόχων, μέτρων και χρονοδιαγραμμάτων για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον και για την ανάπτυξη και την εισαγωγή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων και τεχνικών προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων,
141(Ι) του 2011 71(Ι) του 2021.	Ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχει το άρθρο 23 των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, εκδίδει το ακόλουθο Διάταγμα:
Συνοπτικός τίτλος.	1. Το παρόν Διάταγμα θα αναφέρεται ως το περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων (Εθνικό Σχέδιο Δράσης) αναθεωρημένο Διάταγμα, του 2023.
Ερμηνεία.	2. -(1) Στο παρόν Διάταγμα –
ΚΔΠ 193/2012.	«Κανονισμοί» σημαίνει τους περί Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμούς του 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.
141(Ι) του 2011 71(Ι) του 2021.	(2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στο παρόν Διάταγμα και δεν ερμηνεύονται διαφορετικά σε αυτό, έχουν την έννοια που αποδίδουν στους όρους αυτούς οι περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμοι του 2011 και 2021, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και οι Κανονισμοί.
Παράρτημα.	3. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την πενταετία 2023-2027, με το οποίο καθορίζονται οι ποσοτικοί και άλλοι στόχοι, μέτρα και χρονοδιαγράμματα για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην υγεία του ανθρώπου, των ζώων και στο περιβάλλον και για την ανάπτυξη και την εισαγωγή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων και τεχνικών προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, περιγράφεται στο Παράρτημα του παρόντος Διατάγματος.

Έγινε στις 21 Αυγούστου, 2023.

ΠΕΤΡΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ,
Υπουργός Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
(Παράγραφος 3)

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 2023-2027

ΜΕΡΟΣ Α: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ, ΔΙΑΝΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Στόχος

Στόχος είναι η απόκτηση ή η επικαιροποίηση των γνώσεων των επαγγελματιών χρηστών, των διανομέων και των συμβούλων. Η επαρκής κατάρτιση αναμένεται να οδηγήσει στη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Μέτρα για την υλοποίηση του Στόχου

Η εφαρμογή συστήματος χορήγησης πιστοποιητικού με το οποίο θα αποδεικνύεται η απόκτηση των γνώσεων ή η επικαιροποίηση των γνώσεων τουλάχιστον ως προς τα θέματα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ των Κανονισμών, από τους επαγγελματίες χρήστες, τους διανομείς και τους συμβούλους, λαμβάνοντας υπόψη τους διαφορετικούς ρόλους και ευθύνες τους.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΧΡΗΣΤΕΣ

Οι επαγγελματίες χρήστες πρέπει να είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη το οποίο θα αποδεικνύει ότι κατέχουν επαρκείς γνώσεις ως προς τα θέματα του Παραρτήματος ΙΙ των Κανονισμών.

α) Απαιτήσεις για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη:

Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη απαιτείται:

i) Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Γεωργίας για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, σε ηλεκτρονική μορφή, ο μορφότυπος της οποίας εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να αποφασίσει ότι η υποβολή της αίτησης θα γίνεται σε έντυπη μορφή, σε μορφότυπο που εγκρίνει,

ii) συμμετοχή σε κατάρτιση που οργανώνεται από το Τμήμα Γεωργίας ή από Φορείς που εγκρίνει η Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με κριτήρια που ορίζει με απόφαση της. Η κατάρτιση περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος ΙΙ των Κανονισμών, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο και τις ευθύνες των επαγγελματιών χρηστών

ή

iii) επιτυχία σε εξετάσεις που διοργανώνει το Τμήμα Γεωργίας σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή με ύλη που περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος ΙΙ των Κανονισμών.

Από την 1/7/2024 και μετά η συμμετοχή σε κατάρτιση ΚΑΙ η επιτυχία σε εξετάσεις θα αποτελούν προϋπόθεση για χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη.

Για την τεκμηρίωση της επαγγελματικής δραστηριότητας του επαγγελματία χρήστη, η Αρμόδια Αρχή καθορίζει με απόφασή της, τα αποδεκτά δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που απαιτείται να υποβληθούν, κατά περίπτωση, κατά την αίτηση για απόκτηση Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη (γεωργός, κηπουρός, χρήστης φωσφίνης κ.λ.π).

Το Πιστοποιητικό Κατάρτισης χορηγείται από το Τμήμα Γεωργίας, ισχύει για πέντε (5) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται.

Πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου δύνανται να αποκτήσουν άμεσα το Πιστοποιητικό Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη εφόσον υποβάλουν την πιο πάνω αίτηση.

β) Ανανέωση Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη

Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη υποβάλλεται αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας σε ηλεκτρονική μορφή, ο μορφότυπος της οποίας εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να αποφασίσει ότι η υποβολή της αίτησης θα γίνεται σε έντυπη μορφή, σε μορφότυπο που εγκρίνει.

Κατά την αίτηση για ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη υποβάλλονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, για την τεκμηρίωση της επαγγελματικής δραστηριότητας του επαγγελματία χρήστη (γεωργός, κηπουρός, χρήστης φωσφίνης κ.λ.π).

Η συμπληρωματική κατάρτιση μετά από την 1/1/2026 θα αποτελεί προϋπόθεση για ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη. Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη θα πρέπει να υποβάλλεται βεβαίωση ολοκλήρωσης συμπληρωματικής κατάρτισης από το Τμήμα Γεωργίας ή Φορέα εγκεκριμένο από την Αρμόδια Αρχή.

Η θεματολογία και οι Φορείς της συμπληρωματικής κατάρτισης καθορίζονται με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής.

Πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου, δύνανται να ανανεώσουν άμεσα το Πιστοποιητικό Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη εφόσον υποβάλουν την πιο πάνω αίτηση.

γ) Ανάκληση Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη

Ο Διευθυντής δύναται να ανακαλέσει Πιστοποιητικό Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη ως διοικητική κύρωση σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι ο κάτοχός του δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις των Νόμων ή των Κανονισμών ή του παρόντος Διατάγματος ή έγγραφων υποδείξεων του Τμήματος Γεωργίας. Για τον σκοπό αυτό, η Αρμόδια Αρχή δύναται να καθορίζει, με απόφασή της, τους λόγους για τους οποίους ανακαλείται το πιστοποιητικό κατάρτισης.

2) ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ

Οι διανομείς πρέπει να είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα το οποίο θα αποδεικνύει ότι κατέχουν επαρκείς γνώσεις ως προς τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών. Στους διανομείς συμπεριλαμβάνονται οι πωλητές φυτοπροστατευτικών προϊόντων (λιανική πώληση), οι ιδιοκτήτες ή υπεύθυνοι καταστημάτων πώλησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων και, τουλάχιστον ένα άτομο που είναι εργοδοτούμενο φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για τη διάθεση φυτοπροστατευτικού προϊόντος στη Δημοκρατία.

α) Απαιτήσεις για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα

Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα απαιτείται:

i) Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Γεωργίας για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, σε ηλεκτρονική μορφή, ο μορφότυπος της οποίας εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να αποφασίσει ότι η υποβολή της αίτησης θα γίνεται σε έντυπη μορφή, σε μορφότυπο που εγκρίνει,

ii) συμμετοχή σε κατάρτιση που οργανώνεται από το Τμήμα Γεωργίας ή από Φορείς που εγκρίνει η Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με κριτήρια που ορίζει με απόφαση της. Η κατάρτιση περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο και τις ευθύνες των διανομέων

και

iii) επιτυχία σε εξετάσεις, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, που διοργανώνει το Τμήμα Γεωργίας με ύλη που περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών.

Το Πιστοποιητικό Κατάρτισης διανομέα χορηγείται από το Τμήμα Γεωργίας, ισχύει για πέντε (5) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται.

Πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου δύνανται να αποκτήσουν άμεσα το Πιστοποιητικό Κατάρτισης διανομέα εφόσον υποβάλουν την πιο πάνω αίτηση.

β) Ανανέωση Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα

Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα υποβάλλεται αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας, σε ηλεκτρονική μορφή, ο μορφότυπος της οποίας εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να αποφασίσει ότι η υποβολή της αίτησης θα γίνεται σε έντυπη μορφή, σε μορφότυπο που εγκρίνει.

Η συμπληρωματική κατάρτιση μετά από την 1/1/2026 θα αποτελεί προϋπόθεση για ανανέωση του πιστοποιητικού κατάρτισης διανομέα. Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα θα πρέπει να υποβάλλεται βεβαίωση ολοκλήρωσης συμπληρωματικής κατάρτισης από το Τμήμα Γεωργίας ή Φορέα εγκεκριμένο από την Αρμόδια Αρχή.

Η θεματολογία και οι Φορείς της συμπληρωματικής κατάρτισης καθορίζονται με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής.

Πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου δύνανται να ανανεώσουν άμεσα το Πιστοποιητικό Κατάρτισης διανομέα εφόσον υποβάλουν την πιο πάνω αίτηση.

γ) Ανάκληση Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα

Ο Διευθυντής δύναται να ανακαλέσει Πιστοποιητικό Κατάρτισης διανομέα, ως διοικητική κύρωση σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι ο κάτοχός του δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου ή των Κανονισμών ή του παρόντος Διατάγματος ή έγγραφων υποδείξεων του Τμήματος Γεωργίας. Για τον σκοπό αυτό, η Αρμόδια Αρχή δύναται να καθορίζει, με απόφασή της, τους λόγους για τους οποίους ανακαλείται το πιστοποιητικό κατάρτισης.

3) ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Οι σύμβουλοι πρέπει να είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου το οποίο θα αποδεικνύει ότι κατέχουν επαρκείς γνώσεις ως προς τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών.

α) Απαιτήσεις για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου

Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου απαιτείται:

i) Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Γεωργίας για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου, σε ηλεκτρονική μορφή, ο μορφότυπος της οποίας εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να αποφασίσει ότι η υποβολή της αίτησης θα γίνεται σε έντυπη μορφή, σε μορφότυπο που εγκρίνει,

ii) πιστοποιητικό εγγραφής στο μητρώο Γεωπόνων, καθώς επίσης ανανεωμένη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, σε κλάδο στον οποίο επιτρέπεται από το Συμβούλιο Γεωπόνων, σύμφωνα με το άρθρο 4 των περί Εγγραφής Γεωπόνων Νόμων του 1987 έως 2015 (Ν. 32/1987), όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Η άσκηση του επαγγέλματος της γεωπονίας ως σύμβουλος Γεωπόνος, επιτρέπεται μόνο σε Γεωπόνους που πληρούν το πιο πάνω κριτήριο και είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο Γεωπόνων ως Γεωπόνοι (χωρίς προσδιορισμό συγκεκριμένου κλάδου) ή Γεωπόνοι στους κλάδους της Φυτικής Παραγωγής ή Φυτοπροστασίας ή κατά την κρίση του Συμβουλίου Γεωπόνων σε άλλους συναφείς κλάδους. Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο Γεωπόνων θα αποστέλλει ηλεκτρονικά ή άλλως πως στο Τμήμα Γεωργίας σε τακτά χρονικά διαστήματα, καταλόγους συμβούλων Γεωπόνων που πληρούν τα κριτήρια.

Πρόσωπα που ασχολούνται με τον καταρτισμό και εφαρμογή προγραμμάτων φυτοπροστασίας σε δασικά είδη, πρέπει να είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου που θα αφορά αποκλειστικά σε αυτό το πεδίο εφαρμογής και θα αναγράφεται στο Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου ότι αφορά μόνο δασικά είδη. Στην περίπτωση αυτή, οι αιτούντες δύνανται, αντί του πιο πάνω Πιστοποιητικού εγγραφής γεωπόνου, να προσκομίζουν αντίγραφο Πανεπιστημιακού Διπλώματος ή Τίτλου στη Δασολογία,

και

iii) συμμετοχή σε σειρά εκπαιδευτικών σεμιναρίων που οργανώνονται από το Τμήμα Γεωργίας ή από Φορείς που εγκρίνει η Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με κριτήρια που ορίζει με απόφαση της ώστε να παρέχεται η απαιτούμενη κατάρτιση λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών καθώς και τον ρόλο και τις ευθύνες των συμβούλων.

Το Πιστοποιητικό Κατάρτισης χορηγείται από το Τμήμα Γεωργίας, ισχύει για πέντε (5) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται.

β) Ανανέωση Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου

Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου υποβάλλεται αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας σε ηλεκτρονική μορφή, ο μορφότυπος της οποίας εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να αποφασίσει ότι η υποβολή της αίτησης θα γίνεται σε έντυπη μορφή, σε μορφότυπο που εγκρίνει.

Η συμπληρωματική κατάρτιση μετά από την 1/1/2026 θα αποτελεί προϋπόθεση για ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου. Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου θα πρέπει να υποβάλλεται βεβαίωση ολοκλήρωσης συμπληρωματικής κατάρτισης από το Τμήμα Γεωργίας ή Φορέα εγκεκριμένο από την Αρμόδια Αρχή.

Η θεματολογία και οι Φορείς της συμπληρωματικής κατάρτισης καθορίζονται με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής.

γ) Ανάκληση Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου

Ο Διευθυντής δύναται να ανακαλέσει Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου, ως διοικητική κύρωση σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι ο κάτοχός του δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου ή των Κανονισμών ή του παρόντος Διατάγματος ή έγγραφων υποδείξεων του Τμήματος Γεωργίας. Για τον σκοπό αυτό, η Αρμόδια Αρχή δύναται να καθορίζει, με απόφασή της, τους λόγους για τους οποίους ανακαλείται το πιστοποιητικό κατάρτισης.

4) Περιορισμοί

α) Η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων επαγγελματικής χρήσης επιτρέπεται μόνο από επαγγελματίες χρήστες οι οποίοι είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης επαγγελματία χρήστη.

β) Η διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων επαγγελματικής χρήσης στην αγορά επιτρέπεται μόνο από άτομα που είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα.

γ) Η παροχή συμβουλών σχετικά με τη φυτοπροστασία, τη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών και τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, επιτρέπεται μόνο από πρόσωπα που είναι κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου.

Η χορήγηση προφορικών ή έγγραφων οδηγιών προς τον επαγγελματία χρήστη, για την αντιμετώπιση επιβλαβών οργανισμών και τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων σύμφωνα με τους όρους αδειοδότησης τους, επιτρέπεται μόνο από πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, αν το κρίνει αναγκαίο, με σχετική απόφαση της, να επιτρέπει τη χρήση φυτοπροστατευτικού προϊόντος μόνο κατόπιν έγγραφων οδηγιών συμβούλου.

ΜΕΡΟΣ Β: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Στόχος

Στόχος είναι η μείωση των κινδύνων από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στην υγεία του ανθρώπου, των ζώων και το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, η πώληση φυτοπροστατευτικών προϊόντων επαγγελματικής χρήσης επιτρέπεται μόνο από πρόσωπα που κατέχουν Πιστοποιητικό Κατάρτισης διανομέα.

Τρόπος Εφαρμογής

Τα μέτρα αυτά θα εφαρμόζονται παράλληλα με τα όσα προνοούνται στους περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμούς του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

- 1) Όλοι οι διανομείς θα πρέπει να είναι κάτοχοι Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα.
- 2) Η Αρμόδια Αρχή διαθέτει αναρτημένο στο διαδίκτυο Κατάλογο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων επαγγελματικής χρήσης, στον οποίο θα συμπεριλαμβάνονται και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως τοξικά, πολύ τοξικά, καρκινογόνα, μεταλλαξογόνα ή τοξικά για την αναπαραγωγή σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2020 (Ν.119(Ι)/2020), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Ο Κατάλογος δυνατόν να διαχωρίζεται ανάλογα με την ομάδα των επαγγελματιών χρηστών που δύνανται να χρησιμοποιούν τα συγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.
- 3) Όλοι οι κάτοχοι άδειας πωλητή γεωργικών φαρμάκων σύμφωνα με τους περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμούς του 2003 θα πρέπει να είναι και κάτοχοι ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα.
- 4) Ο πωλητής ή διανομέας γεωργικών φαρμάκων πρέπει να είναι διαθέσιμος κατά τον χρόνο πώλησης για να παρέχει στους πελάτες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην ετικέτα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων επαγγελματικής χρήσης και αφορούν την χρήση τους, πληροφορίες σε σχέση με τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον καθώς και οδηγίες ασφάλειας για τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σχετικά με τα συγκεκριμένα προϊόντα.
- 5) Η διάθεση φυτοπροστατευτικού προϊόντος που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων επαγγελματικής χρήσης επιτρέπεται μόνο σε επαγγελματίες χρήστες που παρουσιάζουν ισχύον Πιστοποιητικό Κατάρτισης. Ο αριθμός μητρώου του επαγγελματία χρήστη θα καταγράφεται στο αντίγραφο του τιμολογίου που θα φυλάσσεται σε αρχείο του καταστήματος και θα διατηρείται σε ηλεκτρονικό μητρώο (όταν αυτό τεθεί σε λειτουργία) στο οποίο καταγράφεται από τους Πωλητές/διανομείς η διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων επαγγελματικής χρήσης.
- 6) Στο ηλεκτρονικό μητρώο καταγράφονται πληροφορίες σχετικά με τη διάθεση που περιλαμβάνουν τουλάχιστο τον αριθμό τιμολογίου, τον αριθμό μητρώου του επαγγελματία χρήστη, τον αριθμό άδειας, το εμπορικό όνομα, το μέγεθος

συσκευασίας και τη συνολική ποσότητα του φυτοπροστατευτικού προϊόντος που πωλήθηκε.

- 7) Οι μικροδιανομείς που πωλούν μόνο προϊόντα για μη επαγγελματική χρήση εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής Πιστοποιητικού Κατάρτισης διανομέα που προνοείται στο Μέρος Α του παρόντος Διατάγματος, υπό την προϋπόθεση ότι εξαιρούνται από την απαίτηση για χορήγηση άδειας πωλητή σύμφωνα με τους περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμούς του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Οι μικροδιανομείς που πωλούν μόνο προϊόντα για μη επαγγελματική χρήση έχουν την υποχρέωση να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, τον χειρισμό και την εφαρμογή, καθώς και την ασφαλή διάθεση σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.
- 8) Κάθε υπεύθυνος για τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος που προορίζεται για ερασιτεχνική χρήση πρέπει να παρέχει σε κάθε διανομέα ή μικροδιανομέα του προϊόντος, γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση του, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, τον χειρισμό και την εφαρμογή, την ασφαλή διάθεση σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.
- 9) Ο ιδιοκτήτης καταστήματος πρέπει να είναι κάτοχος ισχύοντος Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου ή να έχει συνάψει συμβόλαιο με πρόσωπο που κατέχει Πιστοποιητικό Κατάρτισης συμβούλου με το οποίο να δηλώνεται η ευθύνη του προσώπου αυτού:

(α) για την επίβλεψη του καταστήματος και του πωλητή ή πωλητών που εργοδοτούνται σε αυτό για την εφαρμογή των περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμών του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται,

(β) για τη λήψη μέτρων ελαχιστοποίησης των κινδύνων από τον χειρισμό των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο κατάστημα (π.χ. κατά τη μεταφορά, την αποθήκευση κ.λ.π),

(γ) για τις ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σε περίπτωση ατυχήματος,

(δ) για να παρέχει στους πελάτες, εγγράφως ή προφορικά, τις κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά στη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον και οδηγίες ασφάλειας για τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σχετικά με τα συγκεκριμένα προϊόντα,

(ε) για να παρέχει στους πελάτες, εγγράφως ή προφορικά συμβουλές σχετικά με τη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών και την ασφαλή χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Για να διασφαλίζεται ότι ο κάτοχος Πιστοποιητικού Κατάρτισης συμβούλου θα είναι διαθέσιμος κατά τον χρόνο πώλησης, αυτός δεν δύναται να συνάψει συμβόλαιο για την επίβλεψη πέραν του ενός καταστήματος λιανικής εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

i) Μέτρα για την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού, την προαγωγή και τη διευκόλυνση προγραμμάτων για την πληροφόρηση, την ευαισθητοποίηση και τη διάθεση σαφών και ξεκάθαρων πληροφοριών σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, ιδίως όσον αφορά στους κινδύνους και τις ενδεχόμενες οξείες και χρόνιες επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου, στους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο, στο περιβάλλον καθώς και την ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων χωρίς χημικά μέσα, και

ii) λειτουργία συστήματος συλλογής πληροφοριών, όπου αυτές είναι διαθέσιμες, για τα περιστατικά οξείας δηλητηρίασης, καθώς και για την ανάπτυξη χρόνιων δηλητηριάσεων σε ομάδες που μπορεί να έχουν παρατεταμένη έκθεση σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου, των ζώων και το περιβάλλον από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων με τη λήψη μέτρων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Το Τμήμα Γεωργίας θα εκδίδει/ ανανεώνει, πληροφοριακό υλικό σε ηλεκτρονική ή/και έντυπη μορφή για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τους κινδύνους από τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τα οποία θα αναφέρονται:

- στους κινδύνους για τον άνθρωπο από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τα μέτρα προστασίας που θα πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερα για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009,

- στους κινδύνους για το περιβάλλον, τους οργανισμούς μη στόχους, τη χλωρίδα και την πανίδα από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία τους,

- στους κινδύνους για τα ζώα,

- στα συμπτώματα οξείας δηλητηρίασης από την έκθεση σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα και στις πρώτες βοήθειες, και

- στην ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων χωρίς χημικά μέσα.

Οι πιο πάνω πληροφορίες θα παρέχονται επιπλέον, μέσω του ιστοχώρου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του Τμήματος Γεωργίας, μέσω προγραμμάτων ραδιοφώνου ή/και τηλεόρασης και μέσω άρθρων που θα δημοσιεύονται σε καθημερινές εφημερίδες και το περιοδικό «Αγρότης». Όλες οι πληροφορίες θα είναι στη διάθεση οποιουδήποτε φορέα θέλει να τις αξιοποιήσει στο πλαίσιο σχετικών προγραμμάτων πληροφόρησης του κοινού.

2) Οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας έχουν την ευθύνη για τη συλλογή πληροφοριών για τα περιστατικά οξείας δηλητηρίασης καθώς και για την ανάπτυξη χρόνιων δηλητηριάσεων σε ομάδες που μπορεί να έχουν παρατεταμένη έκθεση σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα, όπως μεταξύ των χειριστών, των εργαζομένων στον αγροτικό τομέα ή των προσώπων που κατοικούν κοντά σε περιοχές στις οποίες χρησιμοποιούνται φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται σε ετήσια βάση στην Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή, σε συνεργασία με τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, προβαίνει σε αξιολόγηση των περιστατικών ώστε να ληφθούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα όπως ενημέρωση του κοινού, των κατόχων εγκρίσεων και των πωλητών γεωργικών φαρμάκων και τροποποίηση ή ανάκληση της άδειας φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

ΜΕΡΟΣ Δ: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- i) Εφαρμογή και παρακολούθηση της διαδικασίας, για την επιθεώρηση και το σύστημα χορήγησης πιστοποιητικού σε εξοπλισμό εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων, η χρήση του οποίου δυνατόν να εγκυμονεί κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,
- ii) να διασφαλισθεί ότι οι επαγγελματίες χρήστες διενεργούν τακτικά ρυθμίσεις και τεχνικούς ελέγχους του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σύμφωνα με την κατάλληλη κατάρτιση που λαμβάνουν σύμφωνα με το Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου, των ζώων και το περιβάλλον κατά την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με τη διασφάλιση της καταλληλότητας του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων και την επάρκεια γνώσεων των χειριστών του.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Σύστημα επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων και χορήγησης πιστοποιητικού

α) Το σύστημα επιθεώρησης και χορήγησης πιστοποιητικού εφαρμόζεται σε εξοπλισμό εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Με απόφαση Αρμόδιας Αρχής δύναται να εξαιρούνται από την υποχρέωση επιθεώρησης ορισμένες κατηγορίες εξοπλισμού (επινώτιοι ψεκαστήρες, ψεκαστήρες ώμου, χωρητικότητας κάτω των 10 λίτρων).

β) Οι κάτοχοι εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων έχουν υποχρέωση να εγγράφουν τον εξοπλισμό τους στο Μητρώο Εξοπλισμού Εφαρμογής Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων. Ο εξοπλισμός εφαρμογής που δεν χρησιμοποιείται δηλώνεται από τον κάτοχό του ως μη ενεργός. Οποιαδήποτε αλλαγή στην εγγραφή από κάτοχο εξοπλισμού γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του κατόχου σε έντυπο του Τμήματος Γεωργίας.

γ) Τις επιθεωρήσεις του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων διενεργούν Συνεργεία Επιθεώρησης Εξοπλισμού Εφαρμογής Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, εφεξής «Συνεργεία», στα οποία χορηγείται σχετική άδεια από την Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με κριτήρια που καθόρισε με απόφασή της. Η Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με απόφασή της αναθεωρεί ή τροποποιεί τη διαδικασία της χορήγησης της ανανέωσης της άδειας των Συνεργείων. Η Αρμόδια Αρχή εκδίδει Εγχειρίδιο Επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων που οφείλουν να ακολουθούν τα Συνεργεία που θα χορηγούν τα πιστοποιητικά καταλληλότητας.

δ) Απαγορεύεται η χρήση εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αναφέρεται στο σημείο (α), που δεν διαθέτει πιστοποιητικό καταλληλότητας.

2) Έλεγχος επαγγελματιών χρηστών

Στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργούνται για την εφαρμογή των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, ελέγχεται εάν ο εν χρήσει εξοπλισμός εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων έχει εγγραφεί στο Μητρώο Εξοπλισμού Εφαρμογής και αν διαθέτει πιστοποιητικό καταλληλότητας.

3) Τα σημεία (α) μέχρι (δ) της παραγράφου 1 ισχύουν μέχρι την έκδοση Κανονισμών ή Διατάγματος που θα ρυθμίζει λεπτομερώς τα θέματα που διέπουν την λειτουργία του συστήματος επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

ΜΕΡΟΣ Ε: ΑΕΡΟΨΕΚΑΣΜΟΙ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για τον καθορισμό της διαδικασίας για τη χορήγηση άδειας εφαρμογής αεροψεκασμών μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9 των Κανονισμών.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι ο καθορισμός της διαδικασίας για τη χορήγηση άδειας εφαρμογής αεροψεκασμών μόνο σε ειδικές περιπτώσεις και υπό τέτοιες προϋποθέσεις που να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για την υγεία του ανθρώπου, των ζώων και το περιβάλλον.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

Διαδικασία Χορήγησης Άδειας Εφαρμογής Αεροψεκασμών σε Ειδικές Περιπτώσεις

1) Ο αιτών υποβάλλει για έγκριση στον Διευθυντή, Σχέδιο Εφαρμογής, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9 [4(α)] των Κανονισμών, συνοδευόμενο από τα απαραίτητα στοιχεία, στο οποίο περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό 9 των Κανονισμών.

2) Η εφαρμογή του αεροψεκασμού θα είναι σύμφωνη με τα όσα καθορίζονται από το Τμήμα Γεωργίας σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(3).

3) Ο αιτών υποβάλλει στον Διευθυντή, Αίτηση Εφαρμογής Αεροψεκασμού, σε έντυπο που ετοιμάζεται από το Τμήμα Γεωργίας και στο οποίο αναφέρονται:

- α) το εγκεκριμένο, από το Τμήμα Γεωργίας, Σχέδιο Εφαρμογής, βάσει του οποίου θα διενεργηθεί ο αεροψεκασμός,
- β) η ακριβής περιοχή/περιοχές στις οποίες θα διενεργηθεί ο αεροψεκασμός,
- γ) η προβλεπόμενη χρονική περίοδος του αεροψεκασμού,
- δ) τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν και
- ε) οι ποσότητες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν.

4) Ο Διευθυντής κοινοποιεί τα στοιχεία της Αίτησης Εφαρμογής Αεροψεκασμού στο Τμήμα Περιβάλλοντος, στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, στο Τμήμα Δασών, στην Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ή και σε οποιοδήποτε άλλο Τμήμα ή Υπηρεσία θεωρεί σκόπιμο, για σκοπούς διαβούλευσης ώστε να διασφαλιστεί η προστασία της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας.

5) Η αξιολόγηση της Αίτησης Εφαρμογής Αεροψεκασμού, γίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Υλοποίησης του ΕΣΔ, η οποία ιδρύεται δυνάμει του Μέρους Λ, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της πιο πάνω διαβούλευσης. Η Επιτροπή υποβάλλει σχετική εισηγητική πρόταση για έγκριση στον Διευθυντή.

Διαδικασία Χορήγησης Άδειας Εφαρμογής Αεροψεκασμών σε Ειδικές Περιπτώσεις υπό Ιδιαίτερες Περιστάσεις

Υπό ιδιαίτερες περιστάσεις, όπως έκτακτη ανάγκη ή ορισμένες δυσχερείς καταστάσεις, υποβάλλεται η Αίτηση Εφαρμογής Αεροψεκασμού χωρίς να είναι απαραίτητη η υποβολή Σχεδίου Εφαρμογής. Ο Διευθυντής καλεί σε σύσκεψη εκπροσώπους του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Δασών, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ή και οποιοδήποτε άλλου Τμήματος ή Υπηρεσίας θεωρεί σκόπιμο, για σκοπούς διαβούλευσης ώστε να διασφαλιστεί η προστασία της δημόσιας υγείας, των ζώων, του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και Πανίδας. Κατά τη σύσκεψη, αξιολογείται η αίτηση λαμβάνοντας υπόψη την τήρηση των προϋποθέσεων των παραγράφων (2) και (3), του Κανονισμού 9 των Κανονισμών. Ο Διευθυντής εγκρίνει ή απορρίπτει την αίτηση λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της σύσκεψης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ενημέρωση των προσώπων που θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η προστασία της υγείας των προσώπων που θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, από τις επιπτώσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Οι επαγγελματίες χρήστες υποχρεούνται να ενημερώνουν όλους όσους θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

Όταν οι διερχόμενοι ή οι κάτοικοι σε μια περιοχή όπου γίνεται εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων δύναται να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, ή όταν δύναται να επηρεάζονται από το μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος δραστηριότητες άλλων επαγγελματιών (π.χ. γεωργοί, μελισσοκόμοι, κτηνοτρόφοι, σαλιγκαροτρόφοι κ.λ.π), ο επαγγελματίας χρήστης υποχρεούται, πριν την έναρξη του ψεκασμού, να ενημερώνει τους δυνητικά επηρεαζόμενους και να τοποθετεί πέριξ του χώρου εφαρμογής (π.χ. σε πασσάλους, στην περίφραξη του χώρου κ.λ.π) έντυπο το οποίο περιλαμβάνει τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν.

2) Η Αρμόδια Αρχή δύναται, με απόφασή της, να ζητήσει τη λήψη επιπρόσθετων μέτρων ενημέρωσης των ανθρώπων που θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, σε περιπτώσεις που αυτό κριθεί απαραίτητο.

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- i) Να δίνεται προτεραιότητα στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα για το υδάτινο περιβάλλον (GHS09) σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2020 (Ν. 119(Ι)/2020), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ούτε περιέχουν επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται,
- ii) να δίνεται προτεραιότητα στις αποδοτικότερες τεχνικές εφαρμογής, όπως είναι η χρήση ακροφυσίων χαμηλής διασποράς, ειδικά στις καλλιέργειες κατακόρυφης ανάπτυξης, όπως οι σπωρώνες και οι αμπελώνες,
- iii) να γίνεται χρήση περιοριστικών μέτρων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρύπανσης του χώρου εκτός ψεκασμού, η οποία ενδεχομένως να δημιουργηθεί από μετακίνηση του ψεκαστικού νέφους, επιφανειακή και υπόγεια απορροή, και
- iv) να περιορίζονται στον μέγιστο δυνατό βαθμό ή να αποκλείονται οι εφαρμογές φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην επιφάνεια ή κατά μήκος οδών, πολύ διαπερατών εδαφών ή άλλων υποδομών που βρίσκονται κοντά σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, καθώς και στην επιφάνεια καλυμμένων εδαφών όπου υπάρχει κίνδυνος απορροής στα επιφανειακά ύδατα ή στο αποχετευτικό δίκτυο.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η λήψη μέτρων για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού από τις επιπτώσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Οι χρήστες φυτοπροστατευτικών προϊόντων οφείλουν να τηρούν πιστά τους τυχόν περιορισμούς που ισχύουν για τη χρήση και αποθήκευση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στις ακόλουθες ζώνες προστασίας/ασφάλειας:

α) Στις ζώνες ασφάλειας όπως αυτές τυχόν καθορίζονται με τη χορήγηση άδειας έκαστου φυτοπροστατευτικού προϊόντος και επισημαίνονται στην ετικέτα του,

β) στις ζώνες προστασίας όπως αυτές καθορίζονται σε Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, για τα υδατικά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη λήψη ύδατος για σκοπούς ανθρώπινης κατανάλωσης και

γ) στις ζώνες προστασίας γεωτρήσεων ύδρευσης όπως αυτές καθορίζονται στο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Μέτρα Προστασίας Υπόγειων Νερών) Διάταγμα του 1996, όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

2) Το Τμήμα Γεωργίας θα διασφαλίσει, μέσω των ελέγχων που πραγματοποιούνται στο επίπεδο του γεωργού στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, ότι τηρούνται πιστά οι οδηγίες της ετικέτας σε σχέση με τα μέτρα περιορισμού των κινδύνων για το υδάτινο περιβάλλον.

Επιπλέον, μέσω αυτών των ελέγχων, το Τμήμα Γεωργίας θα εντοπίζει στο επίπεδο του γεωργού τυχόν παρουσία κενών συσκευασιών ή ληγμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που χρήζουν συλλογής και ασφαλούς διάθεσης/διαχείρισης και αποτελούν εν δυνάμει σημειακές πηγές ρύπανσης του υδάτινου περιβάλλοντος. Οι κενές συσκευασίες και τα ληγμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα προσδιορίζονται και θα καταχωρίζονται σε ένα εθνικό κατάλογο.

3) Στο πλαίσιο της κατάρτισης που αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος καθώς και των ενημερώσεων και συμβουλευτικών υπηρεσιών που θα παρέχονται σύμφωνα με το Μέρος Ι του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε:

α) Να δίνεται προτεραιότητα στη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα για το υδάτινο περιβάλλον σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2020 (Ν.119(Ι)/2020), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ούτε περιέχουν επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Για τον σκοπό αυτό, το Τμήμα Γεωργίας θα καταρτίσει κατάλογο με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εμπίπτουν στις προαναφερόμενες κατηγορίες

και

β) να εφαρμόζονται κατά προτίμηση αποδοτικότερες τεχνικές εφαρμογής, όπως η χρήση ακροφυσίων χαμηλής διασποράς, ειδικά στις καλλιέργειες κατακόρυφης ανάπτυξης, όπως οι σπωρώνες και οι αμπελώνες.

4) Το Τμήμα Γεωργίας θα διερευνήσει τη δυνατότητα παροχής κινήτρων στο πλαίσιο των Στρατηγικών Σχεδίων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής για την προώθηση της χρήσης ακροφυσίων χαμηλής διασποράς του ψεκαστικού νέφους.

5) Απαγορεύεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και η απόρριψη των υπολειμμάτων τους στην επιφάνεια ή κατά μήκος οδών, πολύ διαπερατών εδαφών ή άλλων υποδομών που βρίσκονται κοντά σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, καθώς και στην επιφάνεια καλυμμένων εδαφών όπου υπάρχει κίνδυνος απορροής στα επιφανειακά ύδατα ή στο αποχετευτικό δίκτυο.

Κατά παρέκκλιση από τα πιο πάνω, επιτρέπεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων μόνο μετά από ενυπόγραφη γνωμάτευση συμβούλου, στην οποία θα αιτιολογείται η μη χρήση εναλλακτικών πρακτικών και θα προτείνονται τα τυχόν μέτρα περιορισμού των κινδύνων που θα πρέπει να ληφθούν για προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο φυτοπροστατευτικά προϊόντα χαμηλού κινδύνου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να δίνεται έγκριση από την Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με τη διαδικασία που θα καθορίσει με Απόφασή της.

ΜΕΡΟΣ Η: ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ Ή ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ελαχιστοποίηση ή απαγόρευση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων:

- σε περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού,
- σε προστατευόμενες περιοχές όπως αυτές ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και σε περιοχές για τις οποίες λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα διατήρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου του 2003 (Ν.153(Ι)/2003), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου του 2003 (Ν.152(Ι)/2003), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και
- σε περιοχές στις οποίες έχει πρόσφατα εφαρμοστεί φυτοπροστατευτικό προϊόν και χρησιμοποιούνται ή είναι προσβάσιμες από τους εργαζομένους στη γεωργία.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος με την ελαχιστοποίηση ή απαγόρευση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή με την ελαχιστοποίηση των κινδύνων από τη χρήση τους, σε συγκεκριμένες περιοχές.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1. «Ειδικές Περιοχές Α»

Ως «Ειδικές Περιοχές Α» ορίζονται οι περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, όπως δημόσια πάρκα και κήποι, κατασκηνωτικοί χώροι, αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής, σχολεία, εκπαιδευτήρια και παιδικές χαρές, εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης (π.χ. νοσοκομεία, κλινικές, ευαγή ιδρύματα), ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, στρατόπεδα και αρχαιολογικοί χώροι.

Στις Ειδικές Περιοχές Α:

i) Απαγορεύεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που χαρακτηρίζονται ως GHS06 και GHS08 (τοξικά, πολύ τοξικά, καρκινογόνα, μεταλλαξιογόνα ή τοξικά για την αναπαραγωγή) σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2020 (Ν.119(Ι)/2020), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται,

ii) Θα εφαρμόζονται, με την έναρξη ισχύος του παρόντος Διατάγματος, κατά προτεραιότητα, εναλλακτικές της χημικής καταπολέμησης, μέθοδοι.

iii) Χωρίς επηρεασμό της απαγορευτικής διάταξης που αναφέρεται στο σημείο (i), η χρήση χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων, επιτρέπεται μόνο με ενυπόγραφη γνωμάτευση συμβούλου στην οποία αιτιολογείται α) η αναγκαιότητα εφαρμογής χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων και β) η μη ύπαρξη αποτελεσματικών εναλλακτικών λύσεων και προτείνονται μέτρα περιορισμού των κινδύνων που θα πρέπει να ληφθούν για

προστασία της υγείας του ανθρώπου. Κατά την εκτίμηση των μέτρων αυτών θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα έκθεσης στο μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, λαμβάνοντας υπόψη και τις καιρικές συνθήκες (π.χ. άνεμος), και να δίδεται το μέγιστο χρονικό διάστημα από την εφαρμογή φυτοπροστατευτικού προϊόντος και πρόσβασης του ανθρώπου στον χώρο εφαρμογής. Το διάστημα αυτό, θα πρέπει να γνωστοποιείται από τον χρήστη, με ειδικές ευκρινείς σημάνσεις πέριξ του χώρου εφαρμογής. Η εφαρμογή οποιουδήποτε φυτοπροστατευτικού προϊόντος γίνεται μόνο με ακροφύσια χαμηλής διασποράς του ψεκαστικού νέφους.

iv) Θα λαμβάνονται όλα τα μέτρα πληροφόρησης του κοινού, όπως προνοούνται στο Μέρος ΣΤ του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

2. «Ειδικές Περιοχές Β»

Ως «Ειδικές Περιοχές Β» ορίζονται:

α) Οι προστατευόμενες περιοχές όπως αυτές ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Θα λαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, μέτρα για την ελαχιστοποίηση ή απαγόρευση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων στις περιοχές αυτές. Ειδικότερα για τα υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης θα ισχύουν οι απαγορεύσεις και τα μέτρα που αναφέρονται για τις «Ειδικές Περιοχές Α»

και

β) οι περιοχές για τις οποίες λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα διατήρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου του 2003 (Ν.153(Ι)/2003) και του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου του 2003 (Ν.152(Ι)/2003), όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Για τις περιοχές αυτές θα εφαρμόζονται τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα Διατάγματα τα οποία εκδίδονται δυνάμει των πιο πάνω Νόμων για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 και αφορούν στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή/και άλλα μέτρα που καθορίζουν οι αρμόδιες αρχές.

3. «Ειδικές Περιοχές Γ»

Ως «Ειδικές Περιοχές Γ» ορίζονται οι περιοχές στις οποίες έχει πρόσφατα εφαρμοστεί φυτοπροστατευτικό προϊόν και χρησιμοποιούνται ή είναι προσβάσιμες από τους εργαζομένους στη γεωργία.

Θα πρέπει να τηρούνται πιστά οι οδηγίες της ετικέτας σε σχέση με το χρονικό διάστημα ασφάλειας μεταξύ της εφαρμογής και της πρόσβασης του ανθρώπου στην καλλιέργεια όπου έχει εφαρμοστεί το φυτοπροστατευτικό προϊόν.

Ο επαγγελματίας χρήστης οφείλει να τοποθετήσει σχετική σήμανση στην οποία θα αναγράφεται ο χρόνος επανεισόδου ή πρόσβασης στον χώρο ή στην καλλιέργεια στην οποία έχει εφαρμοστεί το φυτοπροστατευτικό προϊόν όπως ορίζεται στις οδηγίες της ετικέτας.

ΜΕΡΟΣ Θ: ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΤΟΥΣ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε οι ακόλουθες εργασίες από επαγγελματίες χρήστες να μην θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου:

- i) η αποθήκευση, χειρισμός, αραίωση και ανάμειξη φυτοπροστατευτικών προϊόντων πριν από την εφαρμογή,
- ii) ο χειρισμός των συσκευασιών και των καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων,
- iii) η διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή,
- iv) ο καθαρισμός του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται μετά την εφαρμογή και
- v) η ανάκτηση ή διάθεση των καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των συσκευασιών τους σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου, των ζώων και το περιβάλλον με τον κατάλληλο χειρισμό και αποθήκευση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και την κατάλληλη επεξεργασία των συσκευασιών τους και των καταλοίπων τους.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

- 1) Η Αρμόδια Αρχή εκδίδει ή/και ανανεώνει, Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής σε σχέση με τα πιο πάνω μέτρα. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να προβαίνει στην τροποποίησή τους λαμβάνοντας υπόψη την επιστημονική ή τεχνική πρόοδο.
- 2) Η εφαρμογή των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής είναι υποχρεωτική.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για:

- i) Την προώθηση της αντιμετώπισης επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όπως η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία και η βιολογική καλλιέργεια,
- ii) τη δημιουργία ή και στήριξη της δημιουργίας των συνθηκών εφαρμογής ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, παρέχοντας στους επαγγελματίες χρήστες τις απαραίτητες πληροφορίες και μέσα για την παρακολούθηση των επιβλαβών οργανισμών και τη λήψη αποφάσεων, καθώς και πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία,
- iii) την εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα Ι των Κανονισμών, από όλους τους επαγγελματίες χρήστες και
- iv) την παροχή κινήτρων για την ενθάρρυνση της εφαρμογής της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας επί εθελοντικής βάσεως σε ειδικές καλλιέργειες ή τομείς.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η μείωση της εξάρτησης από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και κατ' επέκταση η μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση τους, στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Το Τμήμα Γεωργίας προωθεί την αντιμετώπιση επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή γεωργικών φαρμάκων, και ιδιαίτερα με την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και της βιολογικής καλλιέργειας:

- Διοργανώνοντας ενημερωτικές εκδηλώσεις και επιτόπιες επισκέψεις για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μέσω του Προγράμματος Γεωργικών Εφαρμογών προς όλους τους σχετικούς κλάδους παραγωγής, ή/ και μέσω του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Βιολογική Γεωργία,
- μέσω προγραμμάτων ραδιοφώνου ή/και τηλεόρασης και
- μέσω άρθρων που δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο και το περιοδικό «Αγρότης» καθώς και
- μέσω ενημέρωσης στον ιστοχώρο του Τμήματος Γεωργίας και στους λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που το ίδιο διαχειρίζεται.

2) Το Τμήμα Γεωργίας κοινοποιεί μέσω του ιστοχώρου του, πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και της βιολογικής γεωργίας καθώς και τα στοιχεία επαφής των Λειτουργιών του, που θα δύνανται να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία και τη βιολογική γεωργία.

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία θα δύνανται να παρέχουν και ιδιώτες σύμβουλοι. Για τον σκοπό αυτό, το Τμήμα Γεωργίας καταρτίζει/ ανανεώνει ή παραπέμπει σε κατάλογο με τους ιδιώτες σύμβουλους που έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τέτοιες συμβουλευτικές υπηρεσίες.

3) Το Τμήμα Γεωργίας καταρτίζει/ ανανεώνει μη εξαντλητικό κατάλογο που περιλαμβάνει προϊόντα, μέσα ή πρακτικές που είναι διαθέσιμα και πρακτικά εφαρμόσιμα στις κυπριακές συνθήκες και θα μπορούν να αξιοποιηθούν ως εναλλακτικά της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Ο κατάλογος αυτός θα αξιοποιείται ανάλογα, από όσους θα παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία και θα αναρτάται στον ιστοχώρο του Τμήματος Γεωργίας.

4) Στο πλαίσιο της στρατηγικής για διαχείριση της ανθεκτικότητας προκειμένου να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ώστε να μην απαιτείται η αύξηση του αριθμού εφαρμογών ή των δόσεων, η Αρμόδια Αρχή θα συνεχίσει να προωθεί την εθελοντική αναγραφή της «Ομάδας Τρόπου Δράσης» στις ετικέτες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Στο πλαίσιο των δράσεων των γεωργικών εφαρμογών θα γίνεται ενημέρωση των γεωργών σχετικά με την ομάδα τρόπου δράσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για διαχείριση της ανθεκτικότητας.

5) Το Τμήμα Γεωργίας καταρτίζει, αναθεωρεί και καθιστά προσβάσιμες στους ενδιαφερόμενους, κατευθυντήριες γραμμές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας σε ειδικές καλλιέργειες ή τομείς που κρίνεται ότι παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες εισροές φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποδίδοντας προσοχή στις δραστικές ουσίες που προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία.

6) Το Τμήμα Γεωργίας ενημερώνει τους επαγγελματίες χρήστες για την υποχρέωσή τους να εφαρμόζουν τις γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, όπως αυτές καθορίζονται στο Παράρτημα Ι των Κανονισμών. Στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργούνται για την εφαρμογή των περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, θα ελέγχεται η εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας από όλους τους γεωργούς.

7) Το Τμήμα Γεωργίας, προβαίνει, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες ή φορείς, σε διερεύνηση ή και διεξαγωγή δοκιμαστικών και επιδεικτικών δοκιμών για την εξεύρεση και προώθηση νέων ή βελτιωμένων ή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας.

ΜΕΡΟΣ Κ: ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Για τη μέτρηση της προόδου που σημειώνεται στη μείωση των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, η Αρμόδια Αρχή θα αξιοποιήσει τους εναρμονισμένους δείκτες κινδύνου που έχουν θεσπιστεί σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τον κανονισμό 15 των Κανονισμών.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΣΔ 2023-2027, πρόσθετα από την αξιοποίηση των εναρμονισμένων δεικτών κινδύνου, θα παρακολουθούνται και οι πιο κάτω δείκτες, ώστε να είναι μετρήσιμη η επίτευξη των συνολικών στόχων του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Δείκτες Κινδύνου – Δείκτες Παρακολούθησης – Στόχοι – Χρονοδιαγράμματα

1) Κατάρτιση και Πιστοποίηση

Η χρήση και η διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τη χρήση τους, από πρόσωπα που δεν είναι επαρκώς καταρτισμένα αποτελεί ένα εν δυνάμει κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Στο πλαίσιο του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η αρχική κατάρτιση και χορήγηση σχετικού πιστοποιητικού στους επαγγελματίες χρήστες, διανομείς και σύμβουλους, καθώς και η συμπληρωματική κατάρτιση για την ανανέωση των πιστοποιητικών κατάρτισης που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια ισχύος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2018-2022.

Για το ΕΣΔ 2023-2027, τίθεται δείκτης πιστοποίησης της κατάρτισης επαγγελματιών χρηστών, διανομέων και συμβούλων, με στόχο την ανανέωση των πιστοποιητικών κατάρτισης κατά 20% ανά έτος στη διάρκεια του ΕΣΔ 2023-2027.

Για την προώθηση της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας μέσω του Προγράμματος Γεωργικών Εφαρμογών του Τμήματος Γεωργίας, θα καταρτίζεται και θα παρακολουθείται ετήσιος δείκτης του αριθμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έτυχαν σχετικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

2) Πωλήσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης στοχεύει στον περιορισμό της χρήσης χημικών προϊόντων φυτοπροστασίας που δυνατόν να απαιτούν τη λήψη μέτρων άμβλυσης του κινδύνου για τον άνθρωπο και το περιβάλλον σε μεγαλύτερη κλίμακα και σε αύξηση της χρήσης άλλων προϊόντων φυτοπροστασίας που δεν απαιτούν τη λήψη μέτρων άμβλυσης του κινδύνου σε τέτοια κλίμακα (π.χ. βιολογικά σκευάσματα, σκευάσματα που περιέχουν δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου, κ.λ.π.).

Κατά την εφαρμογή του ΕΣΔ 2023-2027, το Τμήμα Γεωργίας θα αξιολογεί σε ετήσια βάση τα δεδομένα των πωλήσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Με βάση τα ετήσια δεδομένα θα παρακολουθεί τις τάσεις στους δείκτες πωλήσεων των πιο κάτω:

- α) των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που δεν περιέχουν χημικές δραστικές ουσίες
- β) των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν χημικές δραστικές ουσίες

γ) των πιο επικίνδυνων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δηλαδή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν μία ή περισσότερες δραστικές ουσίες που έχουν εγκριθεί ως υποψήφιος προς αντικατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού 1107/2009
δ) των μη αδειοδοτημένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα οποία χορηγείται κατά παρέκκλιση άδεια για επείγουσες καταστάσεις φυτοπροστασίας βάσει του άρθρου 53 του Κανονισμού 1107/2009.

Με βάση τα δεδομένα που θα προκύψουν από την παρακολούθηση των δεικτών μετά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του ΕΣΔ 2023-2027, θα καταρτιστούν ετήσιοι στόχοι για αύξηση στις πωλήσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που δεν περιέχουν χημικές δραστικές ουσίες (α) και μείωση στις πωλήσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν χημικές δραστικές ουσίες (β-δ). Κατά τη θέσπιση των ετήσιων στόχων θα αξιολογούνται και θα λαμβάνονται υπόψη και οι δυνατότητες αντικατάστασης χημικών από μη χημικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα και από εναλλακτικές μη χημικές μεθόδους καθώς και οι ενέργειες και μέτρα πολιτικής που εφαρμόζονται μέσω του ΕΣΔ 2023-2027 προς αυτή την κατεύθυνση.

3) Επίπεδα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε φυτικά προϊόντα

Στα πλαίσια του ΕΣΔ 2023-2027:

Τίθεται στόχος για μείωση του ποσοστού των υπερβάσεων των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων, η οποία να ακολουθεί φθίνουσα τάση με στόχο, το ποσοστό των υπερβάσεων να μην ξεπερνά το 5% μέχρι το 2027.

Για τον σκοπό αυτό θα λαμβάνονται τα απαιτούμενα στοιχεία από το Γενικό Χημείο του Κράτους, τα οποία και θα αφορούν στην εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων φυτικών προϊόντων ντόπιας παραγωγής που προσκομίζονται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες στο Γενικό Χημείο του Κράτους.

4) Ανιχνεύσεις υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα επιφανειακά ύδατα

Η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην όποια επιβάρυνση των υδάτων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 24 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται έχουν εντοπιστεί σποραδικά τα τελευταία χρόνια, πολύ μικρές συγκεντρώσεις δραστικών ουσιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα ελέγχου. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα διερευνήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας και το Γενικό Χημείο του Κράτους, τις δυνατότητες ένταξης στο πρόγραμμα παρακολούθησης περισσότερων δραστικών ουσιών, δίνοντας προτεραιότητα στις ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο του 2003 (Ν.13(Ι)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και σε αυτές που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνες για το υδάτινο περιβάλλον σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2020 (Ν.119(Ι)/2020), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Αφού εκτιμηθεί η υφιστάμενη κατάσταση, θα εξετασθεί η ανάγκη για να τεθούν μελλοντικοί στόχοι για μείωση της παρουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα επιφανειακά ύδατα, στοχεύοντας κυρίως στην ανίχνευση δραστικών ουσιών προτεραιότητας.

5) Χειρισμός άδειων συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Οι άδειες συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποτελούν πηγή κινδύνου για το περιβάλλον.

Το Τμήμα Γεωργίας θα προβεί σε εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με το χειρισμό των άδειων συσκευασιών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Για τον σκοπό αυτό θα λαμβάνεται η σχετική πληροφόρηση από τις εταιρείες διανομής φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην Κύπρο σε σχέση με τον όγκο των άδειων συσκευασιών που παραδίδονται για ανακύκλωση ή ανάκτηση ενέργειας. Στόχος θα είναι η αύξηση του ποσοστού των άδειων συσκευασιών που παραδίδονται για ανακύκλωση ή ανάκτηση ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις λιανικές πωλήσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων, κατά 5% ετησίως.

6) Περιστατικά οξείας δηλητηρίασης από φυτοπροστατευτικά προϊόντα

Στο πλαίσιο του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η μείωση των περιστατικών οξείας δηλητηρίασης για την πενταετία 2023-2027 σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία.

Για τον υπολογισμό της επίτευξης του στόχου θα λαμβάνονται στοιχεία σε ετήσια βάση από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

7) Επιθεώρηση εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Κατά τη διάρκεια ισχύος του ΕΣΔ 2018-2022, τέθηκε σε ισχύ το σύστημα επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ψεκαστήρων) και η εγγραφή του εξοπλισμού στο Μητρώο Εξοπλισμού Εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Με βάση την εκτίμηση ότι υπάρχουν περίπου 20,000 ενεργοί ψεκαστήρες, το ποσοστό των ψεκαστήρων που έχουν επιθεωρηθεί επιτυχώς εκτιμάται στο 11,7% (δείκτης επιθεώρησης ψεκαστήρων) ενώ η εγγραφή στο Μητρώο εκτιμάται στο 26% (δείκτης εγγραφής στο Μητρώο) μέχρι το τέλος του 2022.

Στόχος του ΕΣΔ 2023-2027 είναι:

α) Δείκτης επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Ο εξοπλισμός εφαρμογής που διαθέτει πιστοποιητικό καταλληλότητας να καλύψει το 50% του ενεργού εξοπλισμού μέχρι το 2027.

β) Δείκτης εγγραφής στο Μητρώο Εξοπλισμού Εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Ο εγγεγραμμένος στο Μητρώο εξοπλισμός εφαρμογής να καλύψει το 80% του ενεργού εξοπλισμού μέχρι το 2027.

ΜΕΡΟΣ Λ: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΔ 2023-2027

Για την παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής του ΕΣΔ 2023-2027 και υλοποίησης ενεργειών που περιλαμβάνονται στα μέρη Α-Κ, ιδρύεται Επιτροπή, αποτελούμενη από λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας οι οποίοι έχουν αρμοδιότητα στα επιμέρους θέματα του ΕΣΔ.

- 1) Η σύσταση της Επιτροπής καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή στη σύσταση, ορίζεται με απόφαση του Διευθυντή, ο οποίος καθορίζει τα μέλη και τους επιμέρους ρόλους που κατέχουν καθώς και το άτομο που έχει συντονιστικό ρόλο.
- 2) Ο ρόλος του κάθε μέλους σχετικά με την παρακολούθηση εφαρμογής και συντονισμό ενεργειών για υλοποίηση του ΕΣΔ, ορίζεται με βάση την αρμοδιότητα και εμπειρογνωμοσύνη που κατέχει.
- 3) Η Επιτροπή συνεδριάζει τόσο σε τακτική όσο και σε έκτακτη βάση, σύμφωνα με ετήσιο πρόγραμμα εργασιών που καταρτίζεται στο τέλος του προηγούμενου έτους.
- 4) Στις συνεδρίες της Επιτροπής δύναται να καλούνται και λειτουργοί των Υπηρεσιών και Τμημάτων του Δημοσίου που έχουν ενεργό ή συμμετοχικό ρόλο στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης καθώς και άλλα άτομα από την ερευνητική/ακαδημαϊκή κοινότητα ή οργανωμένα σύνολα, που δύναται να συνεισφέρουν στην παρακολούθηση λόγω εμπειρογνωμοσύνης και επιστημονικού υποβάθρου.
- 5) Στο τέλος κάθε έτους καταρτίζεται έκθεση που συνοψίζει τις εργασίες και την πρόοδο που επιτεύχθηκε σε σχέση με τους στόχους του ΕΣΔ για ενημέρωση του Διευθυντή και της Αρμόδιας Αρχής.